

Antibiotikaforbruget i Danmark er stagneret – resistensen stiger dog fortsat

Efter flere år med stigende antibiotikaforbrug ser udviklingen nu ud til at være bremset op. Samtidig viser årets DANMAP-rapport dog, at resistens mod flere typer antibiotika fortsætter med at stige.

Forbruget af antibiotika til mennesker i Danmark var i 2024 på et næsten identisk niveau med 2023, og den stigning, der blev observeret efter covid-19-pandemien er dermed for første gang stoppet.

”Det er positivt, at forbruget har stabiliseret sig, men vi må ikke glemme, at resistensen fortsat stiger, og det gør det stadig nødvendigt at være meget bevidste om, hvordan vi bruger antibiotika,” siger Ute Wolff Sönksen, overlæge på Statens Serum Institut (SSI).

Udviklingen i 2022 og 2023 var præget af usædvanligt hårde sæsoner med RS-virus og influenza samt udbrud af Gruppe A-streptokokker, hvilket gav et ekstra højt forbrug af antibiotika til luftvejsinfektioner. I 2024 faldt dette forbrug med 7 procent – blandt børn helt op til 23 procent.

Samme billede på hospitaler

Også på hospitalerne er billedet det samme. Her var der kun en lille stigning i antibiotikaforbruget fra 2023 til 2024 (+2,6 procent). Forbruget af penicillin kombineret med beta-laktamase-hæmmere – den mest anvendte type antibiotika på hospitalerne – stagnerede for første gang i 2024, mens brugen af smalspektret penicillin steg.

Men samtidig stiger resistensen. Resistensniveauet i bakterien *Klebsiella pneumoniae* fra blodinfektioner lå i 2024 på over 10 procent. Derudover ses flere udbrud af multiresistente bakterier som Carbapenemase-Producerende Organismer (CPO) og methicillinresistente *Staphylococcus aureus* (MRSA), der spreder sig både på hospitaler og i primærsektoren.

”Det understreger behovet for fortsat fokus på både rationel anvendelse af antibiotika og på infektionshygiejne. Hvis vi skal vende udviklingen, skal vi have begge dele til at fungere – ikke kun på hospitalerne, men også i primærsektoren,” siger Ute Wolff Sönksen.

Nyt politisk fokus

Den nye nationale handlingsplan for antimikrobiel resistens hos mennesker, som Sundhedsministeriet offentliggjorde i juni 2025, adresserer netop disse udfordringer. Planen lægger vægt på fire indsatsområder: resistensbekæmpelse, forsyningsikkerhed, infektionsforebyggelse og internationalt samarbejde.

Resultaterne fra DANMAP præsenteres og diskuteres på et seminar den 18. november 2025, arrangeret af DTU Fødevareinstituttet og Statens Serum Institut.

Fakta om DANMAP

- DANMAP er det nationale overvågningsprogram for antibiotikaforbrug og -resistens hos mennesker, dyr og i fødevarer
- Resultaterne offentliggøres hvert år i DANMAP-rapporten, udgivet af DTU Fødevareinstituttet og Statens Serum Institut
- Kapitlerne 4–9 fra DANMAP 2024 offentliggøres online torsdag den 4. september 2025
- Den fulde rapport udgives på tryk i forbindelse med DANMAP-seminaret i november
- I 2024 lå antibiotikaforbruget til mennesker på 16,27 daglige doser pr. 1.000 indbyggere, mens det i 2023 lå på 16,47 daglige doser